



# 1956 чылда Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң күрүне бюджетиниң дугайында ХООЙЛУ

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Советиниң Доктаадыры болза:

1 чүүл. ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң кирип келгени ССР Эвилелиниң 1955 чылда күрүне бюджетин Эвилелиниң Советиниң болгаш Националдар Советиниң бюджет комиссияларының иштелгелерин дугаар хүлээп алдыганын ескертпелер-биле, тодартылганын: оругалар чарыгдаларын 23126184 муң рубль түнге ажып турар кылдыр шунтузун оругалар талазы-биле 592761156 муң рубль түнге болгаш бүгү чарыгдалар талазы-биле 569634972 муң рубль түнге бадылаар.

2 чүүл. 1956 чылда ССРЭ-ниң күрүне бюджетиниң күрүне болгаш кооператив бүдүрүлгелеринден база организациалардан кирер оругаларын нитизи-биле 501347670 муң рубль түнге доктаадыр.

3 чүүл. 1956 чылда ССРЭ-ниң күрүне бюджетинге улус ажыл-агыйы—аар үлетпүрү, тузук индустриязын, чик болгаш аш-чем үлетпүрүн, кедээ ажыл-агыйы, транспортту болгаш улус ажыл-агыйының еске-даа адырларын улам ыңай хөгжүрүн ашкандырынынга чарыгдаларын нитизи-биле 237325529 муң рубль түнге, база оон аңгыда бүдүрүлгелерин болгаш ажыл-агый организациаларының боттарының ашка-хорентилериниң күсели-биле 109658670 муң рубльге, а шунту—346984199 муң рубльге доктаадыр.

4 чүүл. 1956 чылда ССРЭ-ниң күрүне бюджетинге социал-культура хемчеглеринге—бүгү-нитиниң өөредилгезиниң школаларына, техникумдарга, дээди өөредилгеге черлеринге, өртем-шинчилелдиң албан черлеринге, фабрика-заов өөредилгезиниң школаларына, библиотекарларга, клубтарга, театрларга, парналгага, радио дамчы-дылгазынга болгаш чырыдымшыкы база культура талазы-биле еске-даа хемчеглерге, өмнөкчелерге, уруглар ишчилеринге, санаторийлерге, кадык камгалазын болгаш күш-культураның талазы-биле еске-даа албан черлеринге; пенсияга болгаш пособиелерге дөөнелдерин — нитизи-биле 161505181 муң рубль түнге доктаадыр.

5 чүүл. 1956 чылда ССРЭ-ниң күрүне бюджетинге чонга күрүне чээш-киннериниң талазы-биле ойнап алымышыннар төлөрүнге болгаш облигацияларын өртөөн дедир чандырып бөөринге чарыгдаларын 14 миллиард рубль түнге доктаадыр.

6 чүүл. 1956 чылда ССРЭ-ниң күрүне бюджетинге ССРЭ-ниң камгалаз министрствозунун системаның талазы-биле ашкандырымышкыны 102457280 муң рубль түнге доктаадыр.

7 чүүл. 1956 чылда ССРЭ-ниң күрүне бюджетинге күрүнениң өргөлел органна-рын туураына ашкандырымышкыны 12538920 муң рубль түнге доктаадыр.

8 чүүл. 1956 чылда Эвилелиниң бюджетин оругалар чарыгдалардан 23126184 муң рубль түнге ажып турар кылдыр оругалар талазы-биле 453120655 муң рубль түнге болгаш чарыгдалар талазы-биле 429994471 муң рубль түнге бадылаар.

9 чүүл. 1956 чылда эвилелден республикаларның күрүне бюджеттерин оругалар болгаш чарыгдалар талазы-биле моон алаанда түңгө бадылаар:

(муң рубль-биле)

|                                                        |          |
|--------------------------------------------------------|----------|
| Россияның Совет Федеративтик Социалисттик Республикасы | 74181215 |
| Украин Совет Социалисттик Республикасы                 | 29345002 |
| Белорус Совет Социалисттик Республикасы                | 4513886  |
| Узбек Совет Социалисттик Республикасы                  | 4275905  |
| Казах Совет Социалисттик Республикасы                  | 8766410  |

|                                            |         |
|--------------------------------------------|---------|
| Грузин Совет Социалисттик Республикасы     | 2898894 |
| Азербайжан Совет Социалисттик Республикасы | 2790650 |
| Литва Совет Социалисттик Республикасы      | 1908122 |
| Молдав Совет Социалисттик Республикасы     | 1414945 |
| Латви Совет Социалисттик Республикасы      | 1881212 |
| Киргиз Совет Социалисттик Республикасы     | 1351119 |
| Таджик Совет Социалисттик Республикасы     | 1418205 |
| Армян Совет Социалисттик Республикасы      | 1335060 |
| Туркмен Совет Социалисттик Республикасы    | 1269985 |
| Эстон Совет Социалисттик Республикасы      | 1280457 |
| Карел-Фин Совет Социалисттик Республикасы  | 1009434 |

Эвилелден республикаларның күрүне бюджеттериниң талазы-биле түңү 139640501

10 чүүл. 1956 чылда нити эвилелини күрүне үндүрүлгелеринден болгаш оругаларында эвилелден республикаларның күрүне бюджеттеринче шалчидишкы-нерин дараазындагы хемчаздерге бадылаар:

а) саарыга үндүрүлгүн талазы-биле кирипелдерден: РСФСР—3,5 хууну, Украин ССР—17,9 хууну, Белорус ССР—21,6 хууну, Узбек ССР—13,7 хууну, Казах ССР—51,3 хууну, Грузин ССР—16,5 хууну, Азербайжан ССР—23,1 хууну, Литва ССР—35,7 хууну, Молдав ССР—19,2 хууну, Латви ССР—3,7 хууну, Киргиз ССР—36,2 хууну, Таджики ССР—44,5 хууну, Армян ССР—26,1 хууну, Туркмен ССР—34,1 хууну, Эстон ССР—23,3 хууну, Карел-Фин ССР—67,2 хууну;

б) чондан олча-ажык үндүрүлгүн талазы-биле кирипелдерден—25 хууну; бот кижилерден, ССРЭ-ниң чалгыс болгаш өзөөс өг-бүлелиг хамаатыларындан, ыяш ажылының оругаларында болгаш бижидишкы-биле чон ортузунга тараткан күрүне чээшкениннениң түңүндө—40 хууну; кедээ ажыл-агый үндүрүлгүн талазы-биле кирипелдерден—75 хууну;

в) колхозтардан олча-ажык үндүрүлгүн талазы-биле кирипелдерден РСФСР, Украин ССР, Белорус ССР, Казах ССР, Грузин ССР, Азербайжан ССР, Литва ССР, Молдав ССР, Латви ССР, Киргиз ССР, Армян ССР, Эстон ССР, Карел-Фин ССР-ниң бюджеттеринге 40 хууну, Узбек ССР, Таджики ССР-ниң бюджеттеринге—25 хууну; Туркмен ССР-ниң бюджетинге — 80 хууну;

г) машина-трактор болгаш тускайжыткан станциялар талазы-биле оругалардан РСФСР, Украин ССР, Белорус ССР, Казах ССР, Грузин ССР, Азербайжан ССР, Литва ССР, Молдав ССР, Латви ССР, Киргиз ССР, Армян ССР, Эстон ССР, Карел-Фин ССР-ниң бюджеттеринге 25 хууну, Узбек ССР, Таджики ССР, Туркмен ССР-ниң бюджеттеринге 10 хууну.

11 чүүл. ССРЭ-ниң 1954 чылда Күрүне бюджетиниң күсөлдезиниң дугайында өтөттү оругалар чарыгдалардан 4691484 муң рубль түнге ажып турар кылдыр оругалар талазы-биле 558558878 муң рубль түнге, чарыгдалар талазы-биле 553867394 муң рубль түнге бадылаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

## ССРЭ-ниң Дээди Совети биле даштыкы күрүнелериниң парламенти-лериниң аразында төлөөлөр солчушкунунун дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Доктаалы

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң болгаш даштыкы күрүнелериниң парламенти-лериниң аразында төлөөлөр солчушкунунун дугайында айтырым чугаалажып көргөш, ССРЭ-ниң Дээди Советиниң 1955 чылдың февраль 9-та Декларацияны хей-хей чурт-тарын парламенти-лериниң талазында бадыткадыг харыны алган болгаш ССРЭ-ниң Дээди Советиниң даштыкы күрүнелериниң парламенти-леринге харылааларын калбартыныга болгаш быжыдарына идирилг болган деп Совет Социалисттик Рес-публикаларның Дээди Совети күзө ханымышкы-биле демдегелеп тур.

Финляндияны, Англияны, Индияны, Швецияны, Сирияны, Югославияны, Японияны, Бельгияны, Францияны, Люксембургту, Австралияны, Албанияны, Польшаны, Ираның төлөөлөрүн Совет Эвилелинге чоразы болгаш ССРЭ-ниң Дээди Советиниң төлөөлөрүн Финляндияга, Польшага, Албанияга, Югославияга, Че-кословакияга, Болгарияга, Венгрияга болгаш Герман Демократтик Республикага чо-раазы ССРЭ-ниң Дээди Советиниң депутаттарының болгаш даштыкы күрүнелериниң парламент кижигүнериниң аразында шуут харылааларын тургузарына болгаш бо чурттарын күрүне тургузушкуну, экономиказы болгаш культуразы-биле, улустары-ның амдырлары болгаш чуртталгазы-биле улам ханы таныжарына идирилг болган.

ССРЭ-ге чоразы даштыкы парламенти-лериниң төлөөлөрү Совет Эвилелиниң улус-тары чогадыгыч күш-ажыды кылтып турар, тайбыны быжыгларынга хан-дам-ы-

рыкдан сонугурадыг болгаш оларның нитилел тургузуундан хамаарылга чокка күрүнелериниң тайбын кожа-хөлбө турарын хандырыныча угланган Совет Чазактың даштыкы политиказын чалгыс өп-сөткүл-биле деткип турар деп чүвенин бузураар ар-галыг болган. ССРЭ-ниң Дээди Советиниң төлөөлөрү бодунун өзгөчөдө тайбынче улустарын ишиг күзелин чер бүртүгө бузурап көргөнер.

Парламент төлөөлөрү солжары, парламент харылааларын хөгжүдериниң еске хевирлеринге бир дөмей, улустар аразында бот-боттарын биличирин улам ыңай эки-жидеринге иди бээр апаар болгаш оон-биле улустар аразының дүшкүрүлгү чоруун чымчадирныга болгаш бүгү делегейге тайбыны быжыдарына таарымчалыг саялдар-ны көргүзөр апаар деп ССРЭ-ниң Дээди Совети санап тур.

Парламент харылааларын болгаш улустар аразының кады ажылдажылгазын эрге-ажыктарына харылааларын хөгжүдериниң талазы-биле болгаш чурттар ара-зында идегилерин быжыдарының талазы-биле парламенти-лериниң ажыл-чорудулгазы моон сонгаар-даа ишиг күзөшкенин азыр апаар болгаш ССРЭ-ниң Дээди Советиниң болгаш бүгү совет улустун талазында долу деткичени азыр апаар деп ССРЭ-ниң Дээди Совети медегелеп турар.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

## ССРЭ-ниң Министрлериниң томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыктарын бадылаар дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Доктаалы

Томуйлаашкындар дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чар-лыктарын Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Совети бады-лаар деп доктааткан:

ССРЭ-ниң Хөмүр даш үлетпүрүнүн министринге — Александр Николаевич Заемидини;  
ССРЭ-ниң Совхозтар министринге Иван Александрович Бенедиктовту, ССРЭ-ниң Кедээ ажыл-агый министриниң хүлээлгелеринден ону хостаар;  
ССРЭ-ниң Культура министринге — Николай Александрович Михайлоуту;  
ССРЭ-ниң Нити машина туудушкунунун министринге — Петр Николаевич Горемыкинни;

ССРЭ-ниң Хөмүр даш үлетпүрүнүн тузук бүдүрүлгелериниң министринге — Леонид Георгиевич Мельниковту;  
ССРЭ-ниң Нефть үлетпүрүнүн министринге — Михаил Андрианович Евсеен-кону, ССРЭ-ниң нефть үлетпүрүнүн тузук бүдүрүлгелериниң министриниң хүлээл-гелеринден ону хостаар.

ССРЭ-ниң нефть үлетпүрүнүн бүдүрүлгелериниң туудушкунунун министринге — Алексей Кириллович Коротуноуту;  
ССРЭ-ниң Аар машина туудушкунунун министринге — Константин Дмит-риевич Петуховту;  
ССРЭ-ниң Автомобиль үлетпүрүнүн министринге — Николай Иванович Стро-кинни;

ССРЭ-ниң Трактор болгаш кедээ ажыл-агый машина туудушкунунун минис-тринге — Георгий Сергеевич Хламовту;  
ССРЭ-ниң Пес-таазы үлетпүрүнүн министринге — Никита Семенович Ры-жовту;

ССРЭ-ниң Чик үлетпүр министринге — Николай Николаевич Миротворецки;  
ССРЭ-ниң Кедээ ажыл-агый министринге — Владимир Владимирович Маце-вичини.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

## ССРЭ-ниң Конституциязының (Ундезин Хоойлузуунун) 83 чүүлүнге немелделер кирир дугайында

### ХООЙЛУ

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Советиниң Доктаадыры болза:

ССРЭ-ниң Конституциязының (Ундезин Хоойлузуунун) 83 чүүлүнге «Бүрүнениң план комиссиязының Даргазы» деп өстөрүнн өөлүгө «Эвилелден республика-ның Министрлер Чөвүлелиниң тузук болгаш архитектура талазы-биле Күрүне коми-тединиң Даргазы» деп өстөрүнн немен кирир.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 ч. декабрь 28.

## «ССРЭ-ниң прокурор хайгааралының талазы-биле дүрүмү бадылаан дугайында» ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар дугайында

### ХООЙЛУ

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Советиниң Доктаадыры болза:

«ССРЭ-ниң прокурор хайгааралының талазы-биле дүрүмү бадылаар дугайында» ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун 1955 чылдың май 24-теги Чарлыгын бадылаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

## ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының Бирги Оралакчызы эш Л. М. Кагановичини ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Күш-ажыл болгаш ажыл телевирииниң айтырыгларының талазы-биле Күрүне комитетиниң даргазына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар дугайында

### ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Доктаалы

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Советиниң Доктаадыры болза:

ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының бирги оралакчызы Лазарь Мен-сеевич Кагановичини ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң күш-ажылының болгаш ажыл телевирииниң айтырыгларының талазы-биле Күрүне комитетиниң даргазына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

## ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының Бирги Оралакчызы эш М. З. Сабуровту ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң улус ажыл-агыйының агар планнашкы талазы-биле күрүнениң экономиказын комиссиязының даргазына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Доктаалы

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Советиниң Доктаадыры болза:

ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының бирги оралакчызы эш Максим Захарович Сабуровту ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң улус ажыл-агыйының агар планнашкы талазы-биле Күрүнениң экономиказын комиссиязының даргазына то-муйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

## ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының Оралакчызы эш В. А. Кучеренкону ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң туудушкуну херектериниң талазы-биле Күрүне комитетиниң даргазына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар дугайында

### ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Доктаалы

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Советиниң Доктаадыры болза:

ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының оралакчызы эш Владимир Алексеевич Кучеренкону ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң туудушкуну херек-териниң талазы-биле Күрүне комитетиниң даргазына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

## ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының Оралакчызы эш В. А. Малышеви ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң чаа техника талазы-биле Күрүне комитетиниң даргазына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар дугайында

### ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Доктаалы

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Советиниң Доктаадыры болза:

ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының оралакчызы эш Вячеслав Александрович Малышеви ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң чаа техника талазы-биле Күрүне комитетиниң даргазына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

## ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының Оралакчызы эш В. А. Малышеви ССРЭ-ниң Ортумак машина туудушкунунун министри хүлээлгеден хостаар дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар дугайында

### ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Доктаалы

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Советиниң Доктаадыры болза:

ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының оралакчызы эш Вячеслав Алек-сандрович Малышеви ССРЭ-ниң Ортумак машина туудушкунунун министри хүлээл-геден хостаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бады-лаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

## Эштер А. И. Микояны, М. Г. Первухини болгаш М. З. Сабуровту ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының бирги оралакчыларына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар дугайында

### ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Доктаалы

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Советиниң Доктаадыры болза:

Эш Анастас Иванович Микояны, эш Михаил Георгиевич Первухини бол-гаш эш Максим Захарович Сабуровту ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы-ның бирги оралакчыларына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

## Эштер В. А. Кучеренкону, П. П. Лобановту, В. А. Хруничевти ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының оралакчыларына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар дугайында

### ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Доктаалы

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Советиниң Доктаадыры болза:

Эш Владимир Алексеевич Кучеренкону, эш Павел Павлович Лобановту болгаш эш Михаил Васильевич Хруничевти ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының оралакчыларына томуйлаан дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыгын бадылаар.

# ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелинің Даргазы эш Н. А. Булганинның болгаш ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун кежигүнү эш Н. С. Хрущевтун Индияга, Бирмага болгаш Афганистанга чоранының түннелдериниң дугайында ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң

## ДОКТААЛЫ

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелинің Даргазы эш Н. А. Булганинның болгаш  
ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун кежигүнү эш Н. С. Хрущевтун Индияга,  
Бирмага болгаш Афганистанга чоранының дугайында оларның меддөлөрүн дыңнап,  
чугаалашсаң, ССРЭ-нің Дээди Сөведи оң чоруушкунун түннелдеринге болууну  
долу ханышкынын илереди түр.

ССРЭ-нің улуттур күрүне ажылдакчыларының ол чурттарга найыралдыг ба-  
раалашкыны Азияга болгаш Иракка Чөөн түккө тайбынны быжыгалаарында, ол  
ушмак улустар аразының харылзааларында дүжүрүлүг чорукту улам ыңай кош-  
кадырында иди болуп турар политиктиг улуг болушкуну болу берген деп ССРЭ-нің  
Дээди Сөведи демдеген түр.

Совет күрүне ажылдакчыларын Индияга, Бирмага болгаш Афганистанга улуг ка-  
дурлушкуну биле болгаш чыгыш сеткил-сагым-биле уткаанын Совет Эвилелинин  
улустарында ол чурттарын улустарының ханы хүндүлешкининиң болгаш ынак-  
шылынын илерешкенин кылдыр ССРЭ-нің Дээди Сөведи үнелеп түр. Тайбың болгаш  
бистин чурттуң чедикшиинери дөш демсеге бистин улустуң күженишкенини  
Индиянын, Бирманың болгаш Афганистаннын улустарында чок болгаш билингир  
деп чүвени совет улустуң тывалекчилеринге көргөскөн изиг хүлөп алышкын көр-  
гүзүп турар. Эштер Н. А. Булганинның болгаш Н. С. Хрущевтун чоруушкунуна  
түннелде тайбың дөш, «соок дайынны» ууткаары болгаш улустар аразының  
дүжүрүлүг чоруун улам ыңай чавырылдырып дөш демсеге улуг Индия-биле,  
Бирма-биле болгаш Афганистан-биле ССРЭ-нің найыралын болгаш кады ажылда-  
жылганын быжыгалаарында чаз улуг башкы кылдырган деп ССРЭ-нің Дээди Сөведи  
демдеген түр. Улустар аразының амдыралыг үндөш айтырыгында—тайбынны  
камгалаар болгаш быжыгалаар дугайында айтырыкта бистин күрүнелериниң соруз-  
галарының болгаш чүтүлдериңиң чагыс ай чоруу база катан бадытатынган.  
ССРЭ-нің, Индиянын, Бирманың болгаш Афганистаннын аразында үзөл-бодалдарын  
чангыс ай чоруу түр чылдаганын-биле таймырлатынар эвес, а тайбыңче бол-  
гаш улустарының аймыл чок чорунче чүткүп турар ол күрүнелериниң үндөш эрге-  
ажыктарының чагыс ай чоруунуң түннел болур.

Бистин чурттарының харылзааларының чугула айтырларынның талазы-  
биле, ол ышмак улустар аразының улуг айтырларынның: чөсегеленишкенини дү-  
жүрүр база атомуг болгаш водородтуг чөсөктү чугаа чокка хоругдаар, эрик ка-  
дының ортулуктарында болгаш Тайвань ортулукка хамаарыштыр Кыдат Улус Рес-  
публиканың дүрүм өзүгээр эргелерин хандыра, Баттышкан Нацпалар Организац-  
ияныга КНР-нүң дүрүм өзүгээр олудун анаа тысыр база Азиянын болгаш Иракка  
Чөөн түккү шиктирелетимизин эске-даа айтыргаларын улустуң дүрүм өзүгээр эр-  
гелеринге дүштүр таарыштыр шиктирелер талзын-биле үзөл-бодалдарын чангыс  
ай чоруу чугаалажышкынаар чоруу турда илерез.

Тайбынны чүгө күрүнелериниң коллективтиг күженишкениниң аргазы-би-  
ле хандыра болур дээр дугайында айтыр талазы-биле чедип алдынган чангыс  
ай санал-оңал чугула ужу-дузалыг.

Совет Эвилели-биле Индиянын, Бирманың болгаш Афганистаннын аразында  
харылзааларын үзөндө чүтү-девикселерин бүтүн турарының болгаш бүтүн эргени  
бот-боттары хүндүлешкенини, халдашпазынын, бот-боттарының иштики черектери  
холгаарлаазынын, дең эргени болгаш бот-боттарында ажыктыг чоруктуң, күрүне-  
лериниң иштилел тургузуудан хамаарыг чокка оларның тайбың божа-хөлөө ту-  
рарынын принциптери саздыган.

Ол принциптерни бүгү делегей улам калбаа-биле чүтүлдү деп көрүп турарын  
Дээди Совет ханышкыны-биле демдеген түр. Ол принциптер Кыдат Улус Респу-  
бликасына да берген түр.

## ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Чарлыктарын бадылаар дугайында болгаш ССРЭ-нің Конституциязынын (Үндөшн Хоойлузунун) 27, 29-а, 70, 77 болгаш 78 чүүлдеринге өскерилгелер болгаш немелделер киирер дугайында

### Х О О Й Л У

Совет Социалистиг Республикаларнын Эвилелиниң Дээди Сөвединиң донтаадыры  
болза:

1 дугаар чүүл. «Таджик ССР-нің Гарм болгаш Куляб областарын дүжүргөн ду-  
гайында» ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун 1955 чылдың август 24-те  
Чарлыын бадылаар.

Моң-биле дүштүр ССРЭ Конституциязынын 27 дугаар чүүлүңгө эргежок чугу-  
ла өскерилгени киирбишаан, ол чүүлдү мынчаар бижир:

«27 дугаар чүүл. Таджиктин Совет Социалистиг Республикасына Ленинбад  
область болгаш Горно-Бадахшанын автономнуг облазы кирер».

2 дугаар чүүл. «Туркмен ССР-нің Красноводск облазын дүжүргөн дугайында»  
ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун 1955 чылдың декабрь 9-та Чарлыын ба-  
дылаар.

Моң-биле дүштүр ССРЭ Конституциязынын 29-а чүүлүңгө эргежок чугула өс-  
керилгени киирбишаан, ол чүүлдү мынчаар бижир:

«29-а дугаар чүүл. Туркмениниң Совет Социалистиг Республикасына: Ашхабад,  
Марый, Ташауз болгаш Чаржоу областар кирер».

3 дугаар чүүл. ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун:

«Күш-ажылының болгаш ажыл төлөвириниң айтырларынның талазы-биле  
ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Күрүне комитетин тургускан дугайында» 1955  
чылдың май 24-теги;

«ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң күрүне планының комитетин өдө организа-  
саар дугайында» 1955 чылдың май 25-теги;

«Чаз техника талазы-биле ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Күрүне комите-  
тин тургускан дугайында» 1955 чылдың май 28-теги Чарлыктарын бадылаар.

Моң-биле дүштүр ССРЭ-нің Конституциязынын 70 дугаар чүүлүңгө эргежок  
чугула өскерилгелерин болгаш немелделерин киирбишаан, ол чүүлдерин мынчаар  
бижир:

«70 дугаар чүүл. ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелин ССРЭ-нің Дээди Сөведи-  
ниң:

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы;  
ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының Бирги орадакчылары;  
ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының орадакчылары;  
ССРЭ-нің Министрлери;

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Улус ажыл-агыйнын перспективтиг план-  
наашынынын талазы-биле Күрүне комиссиянын даргазы;  
ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Улус ажыл-агыйнын аграр планнаашкын  
талазы-биле Күрүнениң экономиктиг комиссиянын даргазы;

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Күш-ажылының болгаш ажыл төлөвириниң  
айтырларынның талазы-биле Күрүне комитетиниң даргазы;

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң чаз техника талазы-биле Күрүне комитет-  
ниң даргазы;

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң туудушкуну херэениң талазы-биле Күрүне  
комитетиниң даргазы;

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң чанында күрүнениң аймыл чок чоруунуң  
Комитетиниң даргазы;

ССРЭ-нің Күрүне банкызынын баштаар чериниң даргазы составтыг кылдыр  
тургузар.

4 дугаар чүүл. ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун:

«ССРЭ-нің Нийти машина туудушкунунун нийти-эвилел министрствозун тур-  
гускан дугайында» 1955 чылдың апрель 2-деги;

«ССРЭ-нің Хөмүр даш үлетпүрүнүң бүдүрүгелериниң туудушкунунун нийти-  
эвилел министрствозун тургускан дугайында» 1955 чылдың апрель 6-дагы;

«Автомобиль үлетпүрүнүң нийти-эвилел министрствозун болгаш трактор бол-  
гаш көдө ажыл-агый машина туудушкунунун нийти-эвилел министрствозун тур-  
гускан дугайында» 1955 чылдың июль 23-теги;

«Саазын болгаш ыш болбаазырадып кыдырынын нийти-эвилел министрство-  
зу ССРЭ-нің саазын болгаш ыш болбаазырадып кыдырынын эвилел-республика  
министрствозу кылдыр өдө тургузар болгаш Украин ССР-нің саазын болгаш ыш  
болбаазырадып кыдырынын үлетпүрүнүң эвилел-республика министрствозун тур-  
гускан дугайында» 1955 чылдың август 10-дагы;

«ССРЭ-нің пос-таавы үлетпүрүнүң эвилел-республика министрствозун болгаш  
ССРЭ-нің чың үлетпүрүнүң эвилел-республика министрствозун тургускан дугай-  
ында» 1955 чылдың сентябрь 22-теги Чарлыктарын бадылаар.

Моң-биле дүштүр ССРЭ Конституциязынын 77 болгаш 78 чүүлдеринге эр-

калың эске чурттар-биле харылзааларынның үндөштинде кирген, оларны Бандунг  
конференциязының киржикчи чурттар, ол ышмак Европаның болгаш Азиянын эс-  
ке-даа чамдык чурттары деткээн. Бүгү күрүнелериниң аразында харылзааларында ол  
принциптерни хүлөп алыр күрүнелер аразында чогуур идгегежир чорукту тургу-  
зарында болгаш чаз дайынның айымын чайладырында дыка улуг ужу-дузалыг  
болур ийги.

Азиянын чурттарында эштер Н. А. Булганинның болгаш Н. С. Хрущевтун  
чоранының чугула түннел болза, политиктиг амы шериг характерлиг кандыг-да  
хүлөлдөлерин албадавай, дең эргеге болгаш кайы-кайызында ажыктыг чорукка  
үндөшлөп садгыны, экономиктиг, культуруг болгаш эске-даа харылзааларын кал-  
бартыр дугайында ол чурттар-биле чедип алдынган дүжүрүлүг болуп турар.

Совет Эвилелиниң, Индиянын, Бирманың болгаш Афганистаннын аразында хар-  
ылзаалар болгаш күрүне, экономика, хөй-ниити болгаш культура талазы-биле ажыл-  
чорудугазынын аны-бүрү талаалары-биле кады ажылдажылга чедикшииниң хөг-  
жүр болгаш бот-боттарының амдыралы-биле, чедикшиинери-биле болгаш куль-  
тура-биле улустар боттары аразында танышарын, ол ышмак оларның аразында дүр-  
жулга солчурун калбартыр хемчегер алдынар дээринге бүтүрелин ССРЭ-нің Дээди  
Сөведи илереди түр.

Тайбынны хандыра болгаш улустарын национал хамаарышпас чоруунуң та-  
лазы-биле ССРЭ-нің, Индия Республиканың, Бирма Эвилелиниң болгаш Афганистан-  
нын эрге-ажыктарынның, тайбынга ынакшылыг эске-даа күрүнелер ышмак, чангыс  
ай чоруу болза, ол чурттарын аразында быжыг болгаш үр найыралды хөгжүдери-  
ге, оларның аразында кады ажылдажылга оларның улустарында ажыктыг кылдыр,  
бүтү-ниити тайбынның эрге-ажыктарында быжыгында эргежок чугула байдалар-  
ын тургузуп турар.

Эштер Н. А. Булганинның болгаш Н. С. Хрущевтун Индияга, Бирмага болгаш  
Афганистанга чоранын хөй-хөй чурттарын, ылаңгыя колония болгаш хамаары-  
галыг чурттарын улустары дыка эки кылдыр үнелеп көргөн болгаш дайын айымын  
чайладырында, быжыг болгаш үр тайбынга сонургалдыг бүгү кижилер байырап  
турган.

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы эш Н. А. Булганинның болгаш  
ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун кежигүнү эш Н. С. Хрущевтун чоруушкуну  
болза, бот-боттарын билчиринге, күрүнелер аразында идгегежир чорукту тургуза-  
рында болгаш улустар аразында кады ажылдажылганы хөгжүдериңге күрүне ажыл-  
дакчыларынын хуузуна харылзаа улуг ужу-дузалыг көргөскөн деп Совет Со-  
циалистиг Республикаларнын Эвилелиниң Дээди Сөведи санап түр. Ол чоруушкуну  
дайынның талааларынын күштерини кошкадырында, бүгү делегейге тайбынны  
быжыгалаарында иди болур.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң донтаадыры болза:

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы эш Н. А. Булганинның болгаш  
ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун кежигүнү эш Н. С. Хрущевтун Индия  
Республикага, Бирма Эвилелинге болгаш Афганистанга чоранының үзөндө Совет  
Эвилелиниң тайбынга ынакшылыг дашкыны политиказында шуут дүжүрүп турар  
болгаш тайбынны, улустарын найыралын болгаш кады ажылдажылганынын  
херэон быжыгалаарында иди болуп турар оларның ажыл-чорудугазын чүүлдүг деп  
көөр.

Москва, Кремль.  
1955 чылдың декабрь 29.

гежок чугула өскерилгелерин болгаш немелделерин киирбишаан, ол чүүлдерин мын-  
чаар бижир:

«77 дугаар чүүл. Нийти-эвилел министрстволарында хамааржыр министрство-  
лар болза:

Ужар-чүүл үлетпүрүнү;  
Автомобиль үлетпүрүнү;  
Даштыкы садгыны;  
Геологиянын болгаш чер иштиниң байлактарынын камгалазынын;  
Белеткелдериниң;  
Машина туудушкунунун болгаш прибор туудушкунунун;  
Далай флорунун;  
Камгалаз үлетпүрүнү;  
Нийти машина туудушкунунун;  
Орук харылзаазынын;  
Радио техника үлетпүрүнү;  
Хөм флорунун;  
Ортумак машина туудушкунунун;  
Станок туудушкунунун болгаш дериг-херекселдер үлетпүрүнү;  
Тудуг болгаш орук машина туудушкунунун;  
Металлургия болгаш химия үлетпүрүнүң бүдүрүгелериниң туудушкунунун;  
Нефть үлетпүрүнүң бүдүрүгелериниң туудушкунунун;  
Хөмүр даш үлетпүрүнүң бүдүрүгелериниң туудушкунунун;  
Электростанциялар туудушкунунун;  
Судно туудушкунунун үлетпүрүнү;  
Трактор болгаш көдө ажыл-агый машина туудушкунунун;  
Транспорт машина туудушкунунун;  
Транспорт туудушкунунун;  
Аар машина туудушкунунун;  
Химия үлетпүрүнү;  
Электростанцияларын;  
Электротехника үлетпүрүнү».

«78 дугаар чүүл. Эвилел-республика министрстволарында хамааржыр министр-  
стволар болза:

Автомобиль транспорттуң болгаш чазалыг оруктарын;  
Саазын болгаш ыш болбаазырадып кыдырынын үлетпүрүнү;  
Иштики черектериниң;  
Дөди өөрдилгенин;  
Хорай болгаш көдө туудушкунунун;  
Күрүне контролунун;  
Калың камгалазынын;  
Даштыкы черектериниң;  
Культуранын;  
Чик үлетпүрүнү;  
Ыш үлетпүрүнү;  
Нефть үлетпүрүнү;  
Камгалазын;  
Эт болгаш сүт продуктуларынын үлетпүрүнү;  
Аш-чем барааннарынның үлетпүрүнү;  
Тудуг материалдарынын үлетпүрүнү;  
Балык үлетпүрүнү;  
Харылзаанын;  
Көдө ажыл-агыйны;  
Сохостарын;  
Туудушкунунун;  
Пос-таавы үлетпүрүнү;  
Садгынын;  
Хөмүр даш үлетпүрүнү;  
Саңхөвүнү;  
Өңүг металлургиянын;  
Кара металлургиянын;  
Юстициянын».

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль. 1955 чылдың декабрь 28.

«Күрүнениң, кооперативтиң (колхозтардан аңгыда)  
болгаш эске-даа хөй-ниити организацияларын аразында  
1000 рубльге чедир түнүг маргылдаалар талазы-биле  
херектерни Улус судтарынын чорудулгаларындан үндүрер  
дугайында» ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун  
Чарлыын бадылаар дугайында

### ХООЙЛУ

Совет Социалистиг Республикаларнын Эвилелиниң Дээди Сөвединиң донтаадыры  
болза:

«Күрүнениң, кооперативтиң (колхозтардан аңгыда) болгаш эске-даа хөй-ниити  
организацияларын аразында 1000 рубльге чедир түнүг маргылдаалар талазы-биле  
херектерни Улус судтарынын чорудулгаларындан үндүрер дугайында» ССРЭ-нің Дээ-  
ди Сөвединиң Президиумунун 1955 чылдың март 14-теги Чарлыын бадылаар.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

«Дериг-херекселдерни болгаш материалдарны садылгаарын,  
солчурун болгаш өскээр үндүрерин хоругдаар болгаш ол дүрүм  
чок чорудулгалар уьжун суд талазы-биле харысалга  
дугайында» ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун  
Чарлыын күш чок болдураар дугайында» ССРЭ-нің Дээди  
Сөвединиң Президиумунун Чарлыын бадылаар дугайында

### ХООЙЛУ

Совет Социалистиг Республикаларнын Эвилелиниң Дээди Сөвединиң донтаады-  
ры болза:

«Дериг-херекселдерни болгаш материалдарны садылгаарын, солчурун болгаш өс-  
кээр үндүрерин хоругдаар болгаш ол дүрүм чок чорудулгалар уьжун суд талазы-би-  
ле харысалга дугайында» ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Чарлыын күш  
чок болдураар дугайында» ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун 1955 чылдың  
май 13-теги Чарлыын бадылаар.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

«Уруг дүжүрүшкүнү кылыр чорукту хоругдаарын күш чок  
болдураар дугайында» ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң  
Президиумунун Чарлыын бадылаар дугайында

### ХООЙЛУ

Совет Социалистиг Республикаларнын Эвилелиниң Дээди Сөвединиң донтаа-  
дыры болза:

«Уруг дүжүрүшкүнү кылыр чорукту хоругдаарын күш чок болдураар дугай-  
ында» ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун 1955 чылдың ноябрь 23-теги  
Чарлыын бадылаар.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

ССРЭ-нің Дээди судунун кежигүннерин сонгуур дугайында  
ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Доктаалы

Совет Социалистиг Республикаларнын Эвилелиниң Дээди Сөвединиң донтаадыры  
болза:

ССРЭ-нің Дээди судунун кежигүннеринге;  
Александр Александрович Ностроминни;  
Михаил Дмитриевич Гришинни сонгуур.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

ССРЭ-нің Ортумак машина туудушкунунун министрине  
болгаш ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Даргазынын  
оралакчызынга эш А. П. Завенягинни томуйлаан дугайында  
ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Чарлыын  
бадылаар дугайында

### ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Доктаалы

Совет Социалистиг Республикаларнын Эвилелиниң Дээди Сөвединиң донтаадыры  
болза:

ССРЭ-нің Ортумак машина туудушкунунун Министринге болгаш ССРЭ-нің Ми-  
нистрлер Чөвүлелиниң Даргазынын орадакчызынга эш Авраамий Павлович Завеня-  
гинни томуйлаан дугайында ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Чарлыын  
бадылаар.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.

1955 чылдың декабрь 28.

ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Улус ажыл-агыйнын  
перспективтиг планнаашкынынын талазы-биле Күрүне  
комиссиязынын даргазынга эш Н. К. Байбаковту томуйлаан  
дугайында ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун  
Чарлыын бадылаар дугайында

### ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Доктаалы

Совет Социалистиг Республикаларнын Эвилелиниң Дээди Сөвединиң донтаадыры  
болза:

ССРЭ-нің Нефть үлетпүрүнүң министри хүлөлдөлеринден хостааш, эш Николай  
Константинович Байбаковту ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң Улус ажыл-агый-  
нын перспективтиг планнаашкынынын талазы-биле Күрүне комиссиязынын дарга-  
зынга томуйлаан дугайында ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Чарлыын  
бадылаар.

ССРЭ-нің Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы Н. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ

